

Ἀγιονορείτικος ἐπίθ. Ἀθῆν. Κρήτ. Σῦρ. (Ἐρμούπ.)
Χίος κ.ά. Ἀγιονορείτ'κους Λέσβ. κ.ά. Ἀινορείτικος Σύμ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. Ἀγιονορείτης.

Ὁ προερχόμενος ἐξ Ἀγίου Ὄρους ἢ ὁ ἀνήκων εἰς τὸ
Ἅγιον Ὄρος ἐνθ' ἀν.: Ἀγιονορείτικα κάθοντα-φουντούκια
Ἀθῆν. Ἀγιονορείτικα σῦκα (οὕτω καλεῖται εἶδος σύκων, τὰ
ὅποια εἶναι μεγάλα, λευκόφαια ἐξωτερικῶς καὶ ἐρυθρὰ
ἐσωτερικῶς) Ἐρμούπ. Ἀγιονορείτ'κ' σκούφια Λέσβ.
Ἀγιονορείτ'κα κονδουλόγια αὐτόθ. Ἀγιονορείτικο μετόχι
(ἀγροτικὸν κτῆμα μετὰ ναῖσκου) Χίος || Ἄσμ.

Ἄς μᾶσε φέρονον καὶ κρασί 'ς σ' Ἀγιονορείτικο φλασκί
Κρήτ. Συνών. Ἀγιορείτικος.

ἀγιόξυλο τό, Ἄνδρ. Ἰων. (Σμύρν.) Προπ. (Κύζ.)
Σαλαμ. κ.ά. — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἅγιος καὶ τοῦ οὐσ. ξύλο.

1) Τὸ ξύλον τοῦ τιμίου σταυροῦ, ἐξ οὗ κατασκευά-
ζονται περιόπαια ὡς ἀποτρόπαια. Τοῦτο τιθέμενον ἐν
ζύμῃ πιστεύεται ὅτι προκαλεῖ ζύμωσιν Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.
Συνών. τιμιόξυλο. 2) Τὸ ξύλον τοῦ φυτοῦ πύξου
τοῦ ἀειθαλοῦς (*buxus sempervirens*) τῆς τάξεως τῶν
γρομφαδιωδῶν (*scrofulariaceae*), κίτρινον, συμπαγές
σκληρὸν καὶ ἄριστον εἰς τὴν ξυλογλυπτικὴν (ΠΓεννάδ.
815) Ἄνδρ. Ἰων. (Σμύρν.) Προπ. (Κύζ.) Σαλαμ. κ.ά.
Συνών. πνξάρι, τσιμισίρι.

ἀγιοπαίδι τό, ἀμάρτ. ἀγιοπαῖδ' Θράκ. ἀγιόπαιδο
Θράκ. (Σηλυβρ.) Κάλυμν. Κεφαλλ. Κρήτ. Κῶς Πελοπν.
(Βασαρ.) Ρόδ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἅγιος καὶ τοῦ οὐσ. παιδί. Περί τοῦ
μετατεπρασμένου τύπ. ἀγιόπαιδο πβ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ
2,170-173 καὶ 179 κέξ.

1) Παῖς ὁραματιζόμενος καὶ προλέγων τὰ μέλλοντα
καὶ προτρέπων διὰ τῶν ὁραματισμῶν εἰς εὐσέβειαν
Πελοπν. (Βασαρ.) β) Τὸ ἅγιον, τὸ ἡθικῶς ἁμειπτον
παιδίον Κάλυμν.: *Αὐτὸ εἶναι ἀγιόπαιδο!* 2) Κατ' ἀντίφρ.
παιδίον ζωηρόν, ἀτίθασον, κακὸν Θράκ. (Σηλυβρ. κ.ά.)
Κάλυμν. Κεφαλλ. Κῶς Ρόδ. κ.ά.: *Πήγαινε ἀποδῶ, βρὲ
ἀγιοπαῖδ'!* Θράκ. *Φύγε ἀποδῶ, βρὲ σὺ ἀγιόπαιδο!* Ρόδ.
Συνών. διαβολόπαιδο, παλαιόπαιδο. 3) Κατ'
ἀντίφρ. παῖς κλέπτης, ἄρπαξ Κρήτ. Κῶς. Συνών. ἀγιο-
κώπελλο.

ἀγιοπάπουτσα τά, ἀμάρτ. ἀγιουπάπουτσα Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἅγιος καὶ τοῦ οὐσ. παπούτσι.

Τὰ ἅγια ὑποδήματα τοῦ Χριστοῦ: Ἄσμ.

*Πῆραν κὶ τ' ἀγιουζῶναρον κὶ βάλαν λυγαρένιον,
πῆραν κὶ τ' ἀγιουπάπουτσα κὶ βάλαν ισαρούχια*

(ἐξ ἄσμ. λεγομένου «τοῦ Χριστοῦ τὸ καταλόγι», τὸ ὅποιον
ψάλλεται ὑπὸ χοροῦ παρθένων πρὸ τοῦ Ἐπιταφίου τὴν
ἐσπέραν τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς).

ἀγιοπατέρας ὁ, Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἅγιος καὶ τοῦ οὐσ. πατέρας.

Ἄγιος, σεβάσμιος, πατήρ, συνήθως ἐπὶ μοναχῶν:
Ἄσμ.

Ἄς τὰ χίλια ὀχτακόσια πενήντα δύο
ἀγιοπατέρας ἦρθε 'ς τὸν κόσμον νὰ κηρύξῃ

ἀγιόπεφτα τά, Νάξ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἅγιος καὶ τοῦ ἀριθμ. πέντε ἐκ παρετυμ.
πρὸς τὸ οὐσ. Πέφτη.

Τὸ ἀπὸ τῆς 1ης μέχρι τῆς 5ης ἡμέρας τοῦ μηνὸς Αὐγού-
στου χρονικὸν διάστημα (ὠνομάσθη οὕτω, διότι ἡ τῶν
ἡμερῶν τούτων ἀργία ὀφειλομένη εἰς τὰς περὶ δριμῶν
δοξασίας ἐνομήσθη ὡς προερχομένη ἐκ θρησκευτικῶν λό-
γων. Πβ. *δριμάτα καὶ δριμές*): Τ' ἀγιόπεφτα δὲν πρό-
πει νὰ πλύνῃ κάμμιὰ γυναικα, γιατί ζεματίζει τὴ μεγαλόχαρη
ἀγία Παναγιά καὶ τὴν ψυχὴ τῶν γονεῶ της. Πβ. ἀγιόπεφτο.

ἀγιόπεφτο τό, Νάξ. (Γαλανάδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἅγιος καὶ τοῦ οὐσ. Πέφτη.

Ἡ Πέμπτη τῆς Διακαινισίμου Ἑβδομάδος, καθ' ἣν δὲν
ἐπιτρέπεται νὰ πλύνουν εἰς μέρη, ὅπου ὑπάρχουν δένδρα,
καὶ νὰ ἐργάζωνται εἰς ὠρισμένα μέρη, διότι προσβάλλον-
ται ὑπὸ κασσίδας. Πβ. ἀγιόπεφτα.

ἄγιο-Πλάτωνας ὁ, ἀμάρτ. ἄγιο-Πλάτανος Δαρδαν.

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἅγιος καὶ τοῦ ὄν. Πλάτω-
νας. Τὸ ἄγιο-Πλάτανος κατὰ παρετυμ. πρὸς τὸ οὐσ.
πλάτανος.

Ὁ ἅγιος Πλάτων, τοῦ ὁποίου ἡ μνήμη τελεῖται τὴν
18ην Νοεμβρίου: Παροιμ. Ἀγιο-Δημήτρι το σπυρὶ ὡς τοῦ
ἀγιοῦ-Πλατάνου (ὅτι ἡ σπορὰ τοῦ σίτου πρέπει νὰ γίνεται
περίπου ἀπὸ τῆς 26ης Ὀκτωβρίου, ὅτε ἐορτάζεται ὁ ἅγιος
Δημήτριος, μέχρι τῆς 18ης Νοεμβρίου).

ἄγιο-Πνέμα τό, σύννηθ. ἄγιν-Πνεῦμα Καπ. (Ἀρα-
βάν.) ἄγιν-Πνέμα Πόντ. ἄι-Πνέμα Ἡπ. (Ζαγόρ.) Κύθν.
κ.ά.

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἅγιος καὶ τοῦ ὄν. Πνέμα.

1) Τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ἥτοι τὸ τρίτον πρόσωπον τῆς
ἀγίας Τριάδος σύννηθ. καὶ Πόντ.: *Ἐγὼ δὲν ἔχω τ' ἄγιο
-Πνέμα γιὰ νὰ ξέρω τί θέλεις ἐσὺ* (δηλ. φώτισιν τοῦ ἀγίου
Πνεύματος) Παξ. *Κατέβηκε τ' ἄγιο-Πνέμα Κρήτ.* *Θὰ κατέβῃ
τ' ἄγιο Πνέμα καὶ θὰ σὲ φωτίσῃ Θῆρ. Τῆν. Τοῦ ἀγίου-Πνέ-
ματος (ἐνν. ἡ ἐορτὴ) πολλαχ. || Γνωμ. Τ' αἰ-Πνεύματος βάλ'
ὄρνὸ καὶ τ' αἰ-Λιᾶ φά'* σῦκα (ὁ μὲν ἐρινασμός τῶν συκῶν
γίνεται περίπου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐορτῆς τοῦ ἀγίου
Πνεύματος, ἡ δὲ ὠρίμανσις τῶν σύκων τοῦ ἀγίου Ἡλίου)
Κύθν. 2) Τὸ ἅγιον βῆμα, τὸ τρίτον μέρος τοῦ ναοῦ,
ἐν ᾧ ὑπάρχει τὸ θυσιαστήριον (ἐκ τῆς συμβολικῆς διὰ
περιστερᾶς εἰκονικῆς παραστάσεως τοῦ ἀγίου Πνεύματος
εὐρισκομένης ἐν τῷ εἰκονοστασίῳ ὑπὲρ τὴν ὠραίαν πύ-
λην) Καπ. (Ἀραβάν.) Συνών. ἄγιο-βῆμα.

* **Ἀγιοπνέματος** ὁ, Ἀεπνέματος Πόντ. (Χαλδ.)
Ἀεπνεμάτ'ς Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγιο-Πνέμα. Τὸ Ἀεπνεμάτ'ς ἐκ τοῦ
ἀμάρτ. Ἀεπνεμάτης.

Ἡ ἐορτὴ τῆς ἀγίας Τριάδος τελουμένη τὴν Δευτέραν
μετὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς, ἡ ὁποία πανηγυρί-
ζεται ὡς κατ' ἐξοχὴν ἐορτὴ τοῦ ἀγίου Πνεύματος Πόντ.
(Χαλδ.): *Πάμε 'ς σὸν Ἀεπνέματον.* Συνών. ἄγὶὰ Τριά-
δα 1.

ἀγιοπούλλι τό, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἅγιος καὶ τοῦ οὐσ. πουλί.

Τὸ πτηνὸν ψάρ ὁ ροδόχρους (*pastor roseus*), τὸ ὅποιον
κατὰ τὴν ἐξ Ἑλλάδος διάβασίν του τὸ μὲν ἔαρ εἶναι